

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2014

STADÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR I

DÉ MÁIRT 10 MEITHEAMH 2014 – MAIDIN 9.30 - 12.00

ROINN B

(160 marc)

- Ta 40 marc ag gabháil le **GACH** ceist.
- Freagair **CEITHRE** cheist ar bith.
- Bronnfar marcanna ar obair, ar leagan amach agus ar chur i láthair, mar aon le fóilíonna agus dátaí de réir mar is cuí.
- Ba cheart go dtaispeánfaí an lá, an mhí agus an bhliain sna dátaí.
- Is ceadmhach áireamhain a úsáid.

1.

Ceist í seo faoi Bhuiséad Teaghlaigh.

Freagair gach cuid den cheist seo:

(A) Ar *leathanach 9 de Roinn A* tá Foirm Bhuiséid do theaghlach de Paor atá páirt-chomhlánaithe don bhliain 2015. Iarrtar ort na figiúirí a líonadh isteach sna colúin ‘Meastachán Aib - Noll’ agus ‘Iomlán don Bhliain Ean - Noll’ chun an fhoirm seo a chomhlánú.

(*Nóta: tá leathanach curtha ar fáil d’obair gharbh ar leathanach 10 de Roinn A, má bhíonn sé ag teastáil.*)

Ba cheart an t-eolas seo a leanas a chur san áireamh:

- Tá Máiréad ag súil le hardú tuarastail de 5% ó 1 Meán Fómhair.
- Beidh postroinnt ag Pádraig ó 1 Deireadh Fómhair agus dá bharr san tiocfaidh laghdú 45% ar a pha ón data sin.
- Tá beirt pháistí i dteaghlach de Paor. Beidh laghdú ar shochar leanaí gach páiste díobh go dtí €130 gach mí ó 1 Aibreán.
- Tá árachas gluaisteáin iníoctha go míosúil agus tiocfaidh méadú air go €85 in aghaidh na míosa ó 1 Samhain mar tá sé pleanáilte acu an mac is sine a chlúdach faoi árachas gluaisteáin an teaghlaigh ar a 17ú breithlá.
- Beidh an morgáiste tí íoctha go hiomlán tar éis íocaíocht mhí Dheireadh Fómhair.
- Ceaptar go gcosnóidh fón póca €50 in aghaidh na míosa ó 1 Aibreán. Cosnóidh fón baile €150 ar 1 Aibreán agus gach dara mí ina dhiaidh sin.
- Meastar gur €910 a chosnóidh solas agus teas don dá mhí dhéag (Ean - Noll).
- Ceaptar go bhfanfaidh costais reatha gluaisteáin ag €140 in aghaidh na míosa ach beidh costas breise ann de €180 le haghaidh seirbhíse gluaisteáin i mí Dheireadh Fómhair.
- Ceaptar go bhfanfaidh costais teaghlaigh ar an leibhéal céanna, ach amháin i mí Lúnasa, nuair a thiocfaidh laghdú de 60% orthu.
- Cosnóidh siamsaíocht €115 in aghaidh na míosa ar an meán sna naoi mí dheiridh den bhliain.
- Ceaptar go gcosnóidh saoire teaghlaigh de Paor, i mí Lúnasa, €2,600. Caithfear an fuíollach a íoc i mí Iúil.
- Níl a thuilleadh maisiú tí pleanáilte in 2015.

(30)

(B) Freagair na ceisteanna seo a leanas ar *leathanach 11 de Roinn A*:

- (i) Mínigh an difríocht idir ‘tuarastal’ agus ‘pá’ i mBuiséad Teaghlaigh de Paor.
- (ii) Ag deireadh Mhárta 2015, cad é an iarmhéid deiridh airgid thirim a bhfuil súil ag teaghlach de Paor leis?
- (iii) Tabhair breac-chuntas ar mhodh **amháin** chun déileáil leis an staid shealadach seo ag deireadh Mhárta 2015, muna bhfuil rótharraingt bhainc ar fáil do theaghlach de Paor.

(10)

(40 marc)

2. **Ceist í seo ar Chuntas Club.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

Bhí na Sócmhainní, agus na Fiachais seo a leanas, ag Club Rugbaí KJ, An Brú, Co. Luimnigh, ar an 01/01/2013:

Clubtheach €440,000 Airgead Tirim €6,100 Iasacht Fhadtéarma €66,000 Mionbhus €45,000.

Seo thíos achoimre ar bhearta airgeadais an Chlub don bhliain dar chríoch 31/12/2013:

Fáltais:	€
Urraíocht Bhliantúil	2,300
Táillí Iontrála Tag	8,470
Lató Club	4,450
Síntiúis	16,300
Íocaíochtaí:	€
Ceannachán Trealamh	24,000
Costais Tag	4,260
Solas agus Teas	1,890
Árachas	3,780
Costais Ghinearálta	3,140

Eolas breise ar an 31/12/2013:

- (i) Síntiúis réamhíochta €400
- (ii) Solas agus Teas dlite €190
- (iii) Árachas reamhíochta €530
- (iv) Trealamh le dímheas de 15%
- (v) Mionbhus le dímheas de 20%

(A) Ullmhaigh ráiteas ag ríomh Ciste Carntha an Chlub ar an 01/01/2013.

(6)

(B) Ullmhaigh:

- (i) Cuntas Fáltas agus Íocaíochtaí don bhliain dar chríoch 31/12/2013.
- (ii) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch 31/12/2013.

(29)

(C) Ainmnigh **dhá** shócmhainn agus fiachas **amháin** atá ag Club Rugbaí KJ ar an 31/12/2013.

(5)

(40 marc)

3. **Baineann an cheist seo le Boilsciú agus le Trádáil.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

- (A) Meastar go mbeidh boilsciú 3% in Éirinn i 2014.
- (i) Mínigh an téarma ‘boilsciú’.
  - (ii) Sainaithin an tomhas oifigiúil ar bhoilsciú in Éirinn.
  - (iii) Luaigh **dhá** chúis le boilsciú.
  - (iv) Luaigh **dhá** bhuntáiste do gheilleagar na hÉireann de bharr ráta íseal boiscithe i 2014. (17)
- (B) Tá trádáil idirnáisiúnta riachtanach do bhiseach a theacht ar Gheilleagair na hÉireann.
- (i) Déan idirdhealú idir onnmhairí sofheicthe agus onnmhairí dofheicthe. Bain úsáid as sampla **amháin** de **gach** ceann díobh chun do fhreagra a mhíniú.
  - (ii) Baineann na sonraí seo a leanas le trádáil idirnáisiúnta tíre don bhliain 2013:

	€
Allmhairí Sofheicthe	1,150 milliún
Onnmhairí Dofheicthe	1,380 milliún
Onnmhairí Sofheicthe	1,250 milliún
Allmhairí Dofheicthe	1,300 milliún

- (a) Ós na sonraí thuas, ríomh Comhardú na Trádála **agus** Comhardú na n-Íocaíochtaí. Taispeáin do chuid oibre.
  - (b) Luaigh i **ngach** cás cé acu comhardú barrachais nó comhardú easnaimh atá ann. (16)
- (C) Tá tacadóir sacair ag taisteal go dtí an Bhrasaíl le haghaidh Chluichí Ceannais Chorn an Domhain 2014. Téann sí go dtí a banc áitiúil chun na rátaí malairte reatha a sheiceáil ar an 1 Bealtaine 2014 agus ar an 9 Meitheamh 2014. Feiceann sí na rátaí seo a leanas luaite:

DÁTA	AIRGEADRA	DÍOLANN AN BANC	CEANNAÍONN AN BANC
1 Bealtaine 2014	Real Brasaíle	2.95	3.05

DÁTA	AIRGEADRA	DÍOLANN AN BANC	CEANNAÍONN AN BANC
9 Meitheamh 2014	Real Brasaíle	3.10	3.25

Teastaíonn uaithi €3,500 a mhalartú. De bharr an t-athrú ar na rátaí malairte, ríomh an difríocht idir an méid Real Brasaíle a gheobhadh sí ar an 1 Bealtaine 2014 agus ar an 9 Meitheamh 2014. Taispeáin do chuid oibre.

(7)
(40 marc)

4. Ceist í seo a bhaineann le Tomhaltóirí.

Freagair gach cuid den cheist seo:

Foilsíodh an fógra seo a leanas ar nuachtán:

**Óstan Radharc an Chuain
Acaill
Co. Mhaigh Eo**

Tairiscint Speisialta an Fómhair

4 Lóistín Óíche agus 4 Dhinnéar: €315

An 5ú Lóistín Oíche agus Dinnéar SAOR IN AISCE

Bealach Isteach Díreach go dtí an Trá (Bratach Ghorm)

Frúiliú saor in aisce rothair do lá amháin chun rothaíocht ar an
mBealach Ghlas

Glaigh ar (098) 591961
nó r-phost ostanradharcanchuain@snamh.com

Ar an 1 Meitheamh chuir Róisín Ní Choileáin, Sráid Mór, Guaire, Co. Loch Garman, glaoch teileafóin ar an mBainisteoir, Valearaí Ní Eidhin, agus dhearbhaigh Valearaí go raibh lóistín le fáil ón 5 - 9 Deireadh Fómhair 2014. Chuir Róisín seomra dúbailea le radharc an chuain in áirithe. Dhearbhaigh sí go raibh sí ag cur an seomra in áirithe le héarlais €63 neamh-in-aisíochta agus bhain sí úsáid as a Cárta Dochair Visa (Laser).

Scríobh Róisín chuig an mBainisteoir an tráthnóna sin ag cinntiú go raibh sí ag cur seomra in áirithe agus ag iarraidh admhála le haghaidh a héarlais.

- (A) (i) Scríobh an litir a sheol Róisín chuig Bainisteoir Óstan Radharc an Chuain.
- (ii) Mínigh conas a oibríonn Cárta Dochair Visa (Laser) sa chás thuas.
- (iii) Mínigh an téarma ‘éarlais neamh-in-aisíochta’.
- (iv) Comhlán an Adhmáil Uimh. 53 eisiithe ag Aindrias Ó hÉanaí, Rannog Airgeadais, chuig Róisín ar an 4 Meitheamh 2014 *ar leathanach 11 de Roinn A.* (34)

Nuair a shroich Róisín agus a fear céile an t-óstán fuair síad amach nach raibh bealach isteach díreach ón óstán go dtí an trá, agus go raibh aistear fiche noiméad le siúl. Bhí an-díomá orthu.

- (B) (i) Ainmnigh an dlí tomhaltóra a bhaineann leis an gcás seo.
- (ii) Luaigh an prionsabal ábhartha dlí tomhaltóra a sáraíodh.

(6)
(40 marc)

5. **Ceist í seo ar Bhaincéireacht.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

Tá cuntas ag Dáithí Mac Cárthaigh le AIB, Inis, Co. an Chláir.

Fuair sé an Ráiteas Bainc seo a leanas ar an 4 Meitheamh 2014:

AIB Sráid na Bainriona Inis		Ráiteas Cuntais		Teil: 065 - 265397 Facs: 065 - 265399 Cód an Bhrairse: 93-71-13 Cód Aitheantais an Bhrairse: AIBENIE4D	
An tUasal Dáithí Mac Carthaigh Bóthar an Tulaigh Inis		Ainm an Chuntais: Dáithí Mac Cárthaigh Cuntas Uimh. 1 Uimhir an Chuntais 548121960 UICB: IE39 AIBEN 9371548121960 Dáta an Ráitis: 31 Bealtaine 2014 Uimhir an Ráitis: 535			
Dáta	Sonraí Bearta	Dr	Sr	Iarmhéid	
		€	€	€	
01 Bealtaine 2014	Iarmhéid ar Aghaidh			260.00	
04 Bealtaine 2014	BO - Morgáiste	590.00		330.00 DR	
07 Bealtaine 2014	DD - Airtricity	178.00		508.00 DR	
12 Bealtaine 2014	Pá-chonair		1200.00	692.00	
15 Bealtaine 2014	IL-Visa AIB	340.00		352.00	
17 Bealtaine 2014	Seic Uimh. 530059	122.00		230.00	
21 Bealtaine 2014	Aistriú Chreidmheasa		175.00	405.00	
29 Bealtaine 2014	Taillí Bhainc	14.50		390.50	
31 Bealtaine 2014	Ús	3.50		387.00	

- (A) (i) Cé acu cuntas taisce nó cuntas reatha atá ag Dáithí?
Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.
- (ii) Mínigh an difríocht atá idir na bearta ar an 4 Bealtaine 2014 agus ar an 7 Bealtaine 2014.
- (iii) Mínigh cén fáth go bhfuil ‘DR’ sa cholún Iarmhéid ar an 4 Bealtaine 2014 agus ar an 7 Bealtaine 2014.
- (iv) Mínigh ‘Pá-chonair’ agus luaigh **dhá** bhuntáiste a thugann ‘Pá-chonair’ do Dháithí.
- (v) Mínigh an beart ar an 15 Bealtaine 2014.
- (vi) Cad dó a seasann na ceannlitreacha ‘UMB’? Mínigh **dhá** sheirbhís atá le fáil ag Dáithí tríd an UMB.
- (vii) Luaigh cúis **amháin** go bhfuil ús €3.50 ar an Ráiteas Bainc ar an 31 Bealtaine 2014.
(29)

- (B) (i) Níl an dá mhír seo a leanas ar Ráiteas Bainc Dháithí:
- seic (Uimh. 530510) le haghaidh €178 scríofa ag Dáithí ar an 25 Bealtaine 2014.
  - Aistriú creidmheasa €190 go dtí cuntas Dháithí ar an 31 Bealtaine 2014.
- Ríomh a iarmhéid bainc deiridh tar éis an **dá** mhír thuas a chur san áireamh. Taispeáin do chuid oibre.
- (ii) Tá sé bearthaithe ag Dáithí airgead a chur i dtaisce i gcóir filleadh ar choláiste in 2016.
- Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thosca ar cheart do Dháithí smaoineamh orthu sula ndéanann sé cinneadh ar cá n-infheisteoidh sé a chuid airgid.

(11)
(40 marc)

6. **Baineann an Cheist seo le Teicneolaíocht Faisnéise agus le hIasacht.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

D'fhógair Sogra Tta an ríomhaire glúine seo a leanas in a chatalóg idirlín:

Ríomhaire Glúine Faiseanta PH
Scáileán 15.6'
CRR 8 GB
1 TB Tiomáint Crua
WiFi ar fáil
DVD
Printéir gan Sreang saor in aisce

**An praghas €450, CBL agus Seachadadh san áireamh,
nó
36 tráthchodanna de €15 le hóc go míosúil.**

- (A) (i) Mínigh **trí** cinn de na téarmaí a bhfuil líne futhu.
(ii) Sainaithin **trí** shaghas bogearraí a gheofaí leis an ríomhaire glúine seo, b'fhéidir. (15)
- (B) Tá Gráinne Ní Dhubhda ag tosú ar a sraith shinsearach (Ardeistiméireacht) i mí Mheán Fómhair 2014 agus tá sé socraithe ag a tuismitheoirí an Ríomhaire Glúine PH atá fógraithe a cheannach.
- (i) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhuntáiste atá ag an ríomhaire glúine seo do:
- Ghráinne Ní Dhubhda ar a sraith shinsearach (Ardeistiméireacht).
  - Theaghlach Uí Dhubhda.
- (ii) Tá na roghanna íocaíochta seo a leanas acu:
- Rogha 1: An Tairiscint Íocaíochtaí Míosúla (ar feadh 3 bliaina) atá fógraithe thuas.
- Rogha 2: Iasacht Oideachais Speisialta an Chomhar Creidmheasa áitiúil: €450 ag 6.5% RCB ar feadh 3 bliaina, agus méid na hiasachta ag laghdú de €150 gach bliain.
- (a) Ríomh costas iomlán **gach** rogha díobh. Taispeáin do chuid oibre.
- (b) Cé acu rogha díobh a mholfá? Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra. (25)

(40 marc)

**NÁ DÉAN DEARMAD ROINN 'A' A CHUR AR AIS
LE DO FHREAGARLEABHAR**

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán